

Eisen mbo-certificaat

Praktische ondersteuning bij dagelijks functioneren

Code

C0183

Geldig vanaf

25-01-2025

Het mbo-certificaat is verbonden aan beroepsgerichte onderdelen van de kwalificatie:

Sociaal werker (Crebonr 25958, Niveau 4)

Bijlage bij het kwalificatiedossier:

Sociaal werk (Gewijzigd 2024) (Crebonr 23384)

1. Algemene informatie

C1: Praktische ondersteuning bij dagelijks functioneren

Indicatie studielast:

300

Beroepsvereisten

Nee

Toelichting

- Indien in een kerntaaktitel tussen haakjes (deels) staat, betekent dit dat uit de kerntaak van de kwalificatie waar het certificaat uit is voortgekomen, een selectie van werkprocessen is gemaakt, maar dat de kerntaaktitel gehandhaafd blijft.
- Indien in een kerntaak (en in de onderliggende werkprocessen) wordt gesproken van een beginnend beroepsbeoefenaar of een specifieke beroepsbeoefenaar, dient 'certificaathouder' te worden gelezen.

Beschrijving

Het certificaat is verbonden aan een beroepsgericht onderdeel uit de kwalificatie Sociaal werker. Dit certificaat richt zich op het praktisch ondersteunen bij het dagelijks functioneren van mensen, door bijvoorbeeld het geven van praktische informatie, advies, voorlichting, aanwijzingen, of hulp bij de communicatie met instanties. Het kan hierbij gaan over financiën, (collectieve) sociale voorzieningen, sociale relaties, werk, opleiding, activiteiten, wonen, leefbaarheid, zingeving, psychische en/of lichamelijke gezondheid.

Scholingsbehoefte/Landelijke herkenbaarheid

Bij steeds meer mensen is de bestaanszekerheid in het geding; dit heeft niet alleen betrekking op geld, maar gaat ook over sociale problematiek die samenhangt met onder meer wonen, werk en gezondheid. Mensen hebben hierdoor behoefte aan (tijdelijke) praktische ondersteuning bij het dagelijks functioneren, op alle leefgebieden. Om deze ondersteuning te bieden zijn deskundigen nodig, maar er is een tekort aan voldoende gekwalificeerd personeel. Deze scholingsbehoefte wordt onderschreven door de Kamerbrief Aanpak Sociale Basis inclusief mantelzorgagenda 2023-2026 (medio 2023) en door sociaalwerkorganisaties zoals Sociaal Werk Nederland. Door dit beroepsgerichte onderdeel in te zetten voor scholing van werkenden en werkzoekenden kan aan deze scholingsbehoefte worden voldaan.

Zelfstandige betekenis

Na afronding van het scholingstraject is de certificaathouder beter toegerust om mensen praktisch te ondersteunen bij het dagelijks functioneren. De certificaathouder biedt mensen praktische ondersteuning bij het dagelijks functioneren, op de zeven leefgebieden, met als doel om de kwaliteit van leven te vergroten.

Doelgroep

Mensen die al in het sociale domein werken, maar zich verder willen ontwikkelen op het gebied van mensen ondersteunen bij dagelijks functioneren. Het kan hierbij gaan om werkenden, vrijwilligers en werkzoekenden.

Onderdeel van kwalificatie

Sociaal werk (Gewijzigd 2024)
Sociaal werker 25958

2. Inhoud eisen mbo-certificaat

Kerntaak kwalificatie	Kerntaak certificaat
Werken aan de kwaliteit van het dagelijks leven van mensen en groepen , B1-K1	Werken aan de kwaliteit van het dagelijks functioneren van mensen en groepen (deels) , C1-K1
Werkprocessen kwalificatie	Werkprocessen certificaat
Biedt praktische ondersteuning bij dagelijks functioneren , B1-K1-W4	Biedt praktische ondersteuning bij dagelijks functioneren , C1-K1-W1

3. Uitwerking

C1-K1: Werken aan de kwaliteit van het dagelijks leven van mensen en groepen

Complexiteit

Het sociaal functioneren van mensen is altijd verbonden met de leefomgeving en maatschappelijke context. Dit maakt het werk complex: het vraagt van de beginnend beroepsbeoefenaar dat die oog heeft voor zowel de behoeftes en mogelijkheden van mensen en groepen in hun leefomgeving als voor de maatschappelijke context. Daarnaast heeft de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met een grote diversiteit van doelgroepen met wisselende behoeftes aan ondersteuning op verschillende leefgebieden. De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn werk uit op diverse locaties, bij mensen thuis of in de leefomgeving van mensen. Voor een goede beroepsuitoefening past de beginnend beroepsbeoefenaar een scala aan brede en specialistische kennis en vaardigheden toe. De beginnend beroepsbeoefenaar analyseert redelijk complexe ondersteuningsbehoeftes en gaat hiermee zo nodig op creatieve wijze aan de slag. De beginnend beroepsbeoefenaar voert diens werk uit op basis van vastgestelde kaders en maakt gebruik van bestaande werkwijzen, die die soms combineert.

De beginnend beroepsbeoefenaar kan te maken hebben met (ethische) dilemma's op het gebied van:

- het maatschappelijke krachtenveld met soms tegengestelde belangen;
- het belang van mensen versus het belang van de eigen organisatie of opdrachtgever;
- randvoorwaarden en beperkte voorzieningen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig aan het behouden of verbeteren van de kwaliteit van het dagelijks leven van mensen of groepen. Voor nieuwe en/of complexe ondersteuningsbehoeftes kan die een beroep doen op de leidinggevende, het team en/of (in- en externe) deskundigen. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de taken die de beginnend beroepsbeoefenaar uitvoert en voor diens aandeel in de samenwerking met anderen en legt verantwoording af over zijn werkzaamheden aan betrokkenen.

Vakkennis en vaardigheden

De certificaathouder heeft:

- heeft brede kennis van leefgebieden en hun invloed op de kwaliteit van het dagelijks leven van mensen: wonen en leefbaarheid, werk, leren, dag- en vrijetijdsbesteding, sociale relaties, financiële bestaanszekerheid, lichamelijke gezondheid, psychische gezondheid en zingeving
- heeft brede kennis van doelgroepen in het sociaal werk
- heeft brede kennis van actuele maatschappelijke thema's en de gevolgen voor mensen en groepen
- heeft brede kennis van armoede, schuldenproblematiek en de gevolgen hiervan voor mensen
- heeft brede kennis over het voorkomen van gezondheidsproblemen en de invloed van leefstijl daarbij
- heeft brede kennis van de sociale infrastructuur, voorzieningen en instanties
- heeft brede kennis van empowerment van groepen in het sociaal werk
- heeft brede kennis van psychosociale en gedragsproblematiek, van de oorzaken ervan en van hoe deze problematiek een rol speelt bij de ondersteuning van mensen
- heeft brede kennis van formele en informele ondersteuning en zorg
- kan (innovatieve) technologische hulpmiddelen doelgericht inzetten bij het sociaal werk
- kan activeringsmethodieken toepassen in de ondersteuning van verschillende doelgroepen
- kan begeleidingsvaardigheden toepassen in de ondersteuning van verschillende doelgroepen
- kan de sociale kaart in beeld brengen en benutten in het werk
- kan eenvoudige bezwaarschriften opstellen
- kan feedbackvaardigheden toepassen in het werk
- kan communicatieve vaardigheden en gesprekstechnieken toepassen
- kan het sociale netwerk van mensen betrekken bij de ondersteuning
- kan methodische technieken toepassen in de ondersteuning van doelgroepen
- kan observatietechnieken toepassen in het werk
- kan omgaan met ongewenst en agressief gedrag
- kan outreachend werken
- kan samenwerken met partners uit het netwerk of andere disciplines
- kan signalen herkennen van situaties die de kwaliteit van het dagelijks leven negatief kunnen beïnvloeden op verschillende leefgebieden en daarop actie ondernemen volgens wet- en regelgeving en beleid/protocol van de organisatie
- kan creatieve oplossingen bedenken

C1-K 1-W1: Biedt praktische ondersteuning bij dagelijks functioneren

Omschrijving

C1-K 1-W1: Biedt praktische ondersteuning bij dagelijks functioneren

De beginnend beroepsbeoefenaar brengt samen met mensen hun behoefte aan ondersteuning bij het praktisch functioneren in dagelijkse situaties en hun leefsituatie, draaglast en draagkracht in beeld. Op basis hiervan geeft die mensen praktische informatie, adviezen, voorlichting en aanwijzingen. Het kan hierbij gaan over financiën, sociale relaties, werk, opleiding, activiteiten, wonen en leefbaarheid, zingeving en/of psychische en/of lichamelijke gezondheid.

De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt mensen onder andere bij de communicatie met instanties en de toegang tot (collectieve) sociale voorzieningen. Dit doet die door berichten en informatie van de overheid te vertalen naar begrijpelijke informatie, mensen te helpen bij het schrijven van berichten, het invullen van formulieren of aanvragen of het telefoneren. Mensen die in armoede leven of bij wie financiële problemen (dreigen) te ontstaan ondersteunt de beginnend beroepsbeoefenaar door de situatie samen in kaart te brengen, te zoeken naar mogelijke oplossingen en mensen te helpen bij het aanvragen van voorzieningen of financiële hulp. De beginnend beroepsbeoefenaar verwijst mensen waar nodig door naar instanties of contactpersonen uit diens professionele netwerk.

Bij alle vormen van praktische ondersteuning motiveert en ondersteunt de beginnend beroepsbeoefenaar mensen bij het ontwikkelen van competenties, bij het vertrouwen op hun eigen mogelijkheden en hun eigen netwerk, bij het maken van keuzes en afwegingen en het overzien van de gevolgen. Hiervoor creëert die een veilige situatie, maakt stappen inzichtelijk, activeert mensen om stappen te zetten en geeft complimenten. De beginnend beroepsbeoefenaar houdt rekening met de draagkracht en draaglast van mensen en neemt activiteiten geheel of gedeeltelijk over als mensen daartoe zelf niet in staat zijn.

Resultaat

Mensen zijn ondersteund bij het praktisch functioneren in dagelijkse situaties en bij het gebruik maken van voorzieningen. De eigen regie van mensen is ondersteund en zo mogelijk versterkt.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- stemt de ondersteuning effectief af op de behoeften, leefsituatie, draaglast en draagkracht van mensen;
- gaat respectvol om met gevoelens van schaamte en stress en weerstand om hulp te vragen;
- geeft juist en volledig (financieel) advies en informatie;
- zet mensen er enthousiast toe aan om zelf met oplossingen te komen, stappen te zetten en alternatieven uit te proberen;
- zorgt voor volledige en nauwkeurige schriftelijke communicatie;
- formuleert duidelijk en kernachtig;
- legt op begrijpelijke wijze uit hoe iets werkt of hoe iets het beste gedaan kan worden;
- houdt zorgvuldig rekening met het belang van mensen en draagkracht en draaglast;
- werkt volgens de kaders van diens organisatie;
- zorgt voor een juiste balans tussen zelf laten doen, overnemen en doorverwijzen;
- daagt mensen doeltreffend uit om moeilijkheden te overwinnen;
- schept effectief kansen en mogelijkheden voor mensen om zich te ontwikkelen;
- is creatief bij het bedenken van mogelijkheden of oplossingen voor praktische ondersteuning;
- komt weloverwogen op voor de belangen van mensen;
- ondersteunt mensen daadkrachtig en enthousiast.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten